

9/10/2026

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

20.01.2026 року

м. Новгород - Сіверський

Нами, начальником відділу моніторингу стану лісових насаджень ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., інженером - лісопатологом I категорії відділу діагностики ДСЛП «Харківлісозахист» Рідкокашою І. В., провідним інженером з охорони і захисту лісу філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Курганським А. Л., інженером з охорони і захисту лісу I категорії філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Гавриленком Г. М., лісничим Костобобрівського лісництва Куксенком М. О., лісничою Лосківського лісництва Петрушанко І. М., лісничим Семенівського лісництва Савоськом С. І., лісничим Узруйського лісництва Шульгою С. М., разом з лісовою охороною Костобобрівського, Лосківського, Семенівського та Узруйського лісництв, проведено обстеження насаджень Новгород – Сіверського надлісництва філії «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Чернігівської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **103,8 гектара.**

В результаті обстеження встановлено наступне:

Костобобрівське лісництво (1,7 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа Виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
64	10	1,7	10СЗ	93	0.70	1	28	40	455

Лісопатологічним обстеженням даної ділянки виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний та груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев має ознаки ураження гнилизною корозійно – деструктивного типу. Деревя у міжсередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губк та ознаками ураження раком сірянкою. В насадженні присутні вивернуті з коренем дерева, дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Лосківське лісництво (81,6 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа підвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2024 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
76	16	0,5	6С34БП+ЯЛЕ	110	0.60	1	31	40	310
76	12	0,2	10СЗ	90	0.60	1А	30	36	410

76	8	0,4	10СЗ	90	0.70	1А	30	36	480
81	2	2,2	9СЗ1БП	64	0.70	1А	25	30	370
82	6	0,8	10СЗ	85	0.70	1А	30	32	480
82	5	1,5	9СЗ1БП	59	0.70	1Б	26	30	400
82	1	0,6	10СЗ+БП+ДЗ	60	0.60	1А	26	30	340
76	20	0,4	10СЗ	85	0.70	1	28	36	450
76	14	0,2	10СЗ+ОС+БП	90	0.60	1А	31	36	430
53	15	5,7	10СЗ	69	0.70	1	25	32	380
76	5	1,8	9СЗ1БП	70	0.70	1А	26	36	380
70	6	0,9	10СЗ+КЛГ	74	0.60	1А	27	36	360
75	2	1,9	10СЗ	72	0.70	1А	28	36	440
75	4	0,5	10СЗ	90	0.60	1А	30	36	410
75	5	0,5	10СЗ+БП	72	0.70	1А	28	32	440
76	10	0,2	10СЗ	72	0.70	1А	27	32	420
76	13	0,2	10СЗ	72	0.70	1А	27	32	420
55	12	3,3	10СЗ+БП	85	0.50	1	28	40	315
51	14	6,4	10СЗ	75	0.60	1А	28	32	380
43	3	4,4	10СЗ+БП	100	0.60	1	28	36	370
38	8	15,7	10СЗ+БП+АКБ	80	0.60	1А	29	36	390

В результаті проведення лісопатологічного обстеження вищевказаних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний, груповий та куртинний. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Деревя у міжсередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки, березового трутовика, березової губки, трутовика звичайного та ознаками ураження кореневою губкою, раком - сірянкою, бактеріальним раком - водяною. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2024 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
11	1	1	14,1	10СЗ+БП+ДЗ	90	0.50	1А	30	36	350
24	7	1	10,8	10СЗ	80	0.60	1А	29	32	390
77	4		8,4	10СЗ+БП	95	0.50	1	29	32	330

При проведенні лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що деревостани пошкоджені аваріями та стихійними лихами (вітровал та вітролом минулих років). Ступінь пошкодження насаджень середній, характер пошкодження груповий та куртинний. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами та вивалені з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерева зі зламаним гіллям та верхівками. Також присутні окремі дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та

дугоподібно зігнутими стовбурами. На зламаних та повалених, а також відмираючих деревах відмічено ознаки заселення стовбуровими шкідниками (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди, вусачі та златки) При закладанні палеток відмічено характерні вхідні та вихідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери камбіофагів та ксилофагів.

Узруйське лісництво (3,9 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
14	18	1,3	10СЗ+БП	90	0.70	1	29	36	470
15	22	1,9	10СЗ	90	0.75	1	29	32	505
19	5	0,7	10СЗ	90	0.80	1А	32	32	590

В ході проведення лісопатологічного обстеження вищеперелічених насаджень виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний та груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерева у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою та раком - сірянкою. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Семенівське лісництво (16,6 га):

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2022 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
62	20		0,9	10СЗ	90	0.60	1А	30	40	410
62	22		1,0	6СЗ2КЛГ2БП+ДЗ	75	0.60	1А	28	40	260
145	8	1	1,5	8СЗ2БП+ОС	90	0.60	1	28	36	350
150	7	2	2,7	7СЗ3БП+ОС	95	0.60	1	27	36	220
152	10		7,4	8СЗ2БП	85	0.60	1	28	36	335
167	5		3,1	10СЗ+БП	88	0.60	1	27	32	360

Під час проведення лісопатологічного обстеження вищевказаних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження пошкодження слабкий та середній, характер всихання дифузний, груповий та куртинний. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена

гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерева у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки, березового трутовика, березової губки, звичайного трутовика та ознаками ураження кореневою губкою, раком - сірянкою, бактеріальним раком - водяною. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

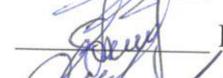
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено пошкодження аваріями та стихійними лихами, стовбуровими шкідниками та ураження інфекційними хворобами, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження хвороб та шкідників. Зважаючи на пошкодження аваріями та стихійними лихами, біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вищеперелічених насадженнях стовбурових шкідників та інфекційних хвороб рекомендовано керуватись п. 12 – 26 «Санітарних правил в лісах України» провести у 2026 році заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **103,8 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Адже ліквідація наслідків аварій та стихійних лих, попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб та розмноження стовбурових шкідників можливе тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 – х примірниках:

- 1 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства;
- 2 – ДСЛП «Харківлісозахист»;
- 3 – Філія «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Підписи:

 А. Д. Воробей
 І. В. Рідкокаша
 А. Л. Курганський
 Г. М. Гавриленко
 М. О. Куксенко
 І. М. Петрушанко
 С. І. Савосько
 С. М. Шульга